

Iwona Rajkowska

Wiolonczele i kontrabasy

Rocznik Muzeum Narodowego w Kielcach 26, 391-392

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanisław Rolicz (1913-1997)
Pierwszomajowy pochód sportowców
1951
Sygn. p.d.r.: *St. Rolicz 1951*
Zakup 1984
Olej/plótno
Wymiary 128,2 x 108,4 cm
MNKi/W/982

Studia na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. S. Batorego w Wilnie, Wydziale Sztuk Pięknych Litewskiej Akademii w Wilnie, Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, dyplom 1948. Jedyny malarski przykład polskiego realizmu socjalistycznego (socrealizmu) w kolekcji, standartowo reprezentatywny dla tego niesamorodnego kierunku w sztuce polskiej i właśnie przez swą modelowość warty pokazania, mimo jego wyjątkowości w kieleckich zbiorach i mało znanego autora – w socrealizmie jednak doktrynalnie nie miało to większego znaczenia. Polski socrealizm, choć narzucony, nieodwracalnie naznaczył polską sztukę począwszy od późnych lat 1950 – tak, jeśli chodzi o bujny rozwój kierunków abstrakcyjnych różnych odmian następujących po nim (zasada absolutnej negacji), jak realistyczne nawiązania z lat 1970-1980 oparte na założeniu konieczności społeczno-politycznej aktywności artysty.

Omawiany obraz jest przykładem sztuki nieautentycznej, powstałej na czysto ideologiczno-polityczne zamówienie. (...) *Sztuka realizmu socjalistycznego winna zamykać w sobie dotychczasowe osiągnięcia wszystkich epok, dlatego musi umieć czerpać z wielkich realistycznych tradycji narodowych i ogólnoludzkich.* Lucjan Motyka, 1952/1953

Iwona Rajkowska

LITERATURA:

Oborny A., *Nabytki artystyczne w roku 1984. Dział Malarstwa i Rzeźby*, w: „RMNKi”, t. 15, Kraków 1990, s. 419. Rajkowska I., *Współczesne malarstwo polskie ze zbiorów Muzeum Narodowego w Kielcach / The Polish Contemporary Painting at the National Museum in Kielce*, Kielce 2007, poz. kat. 3, s. 20-21.

WIOLONCZELE I KONTRABASY

Kazimierz Śramkiewicz (1914-1988)
Wiolonczele i kontrabasy, 1985/1986
Sygn. p.d.r.: *K. Śramkiewicz*
Zakup od artysty 1987
Akryl/plótno
Wymiary 84,7 x 64,7 cm
MNKi/W/1060

Il. 1, *Wiolonczele i kontrabasy*, 1985/1986.

Studia na Politechnice Lwowskiej 1932-1939 i Uniwersytecie im. M. Kopernika w Toruniu, dyplom 1947, od 1967 profesor w PWSSP w Gdańsku. Zafascynowany muzyką: *W jednym szczególnym wypadku inspiracja mojej twórczości nie wywodzi się z sytuacji wizualnych. Jest nią muzyka, która jest dla mnie niezwykle ważkim i frapującym przeżyciem nie tylko z powodu jej zmysłowej urody brzmieniowej, ale także dlatego, że zachwyca mnie jako zjawisko wyjątkowo celnego języka, który ludzkość stworzyła, by móc nim jak żadnym innym mówić o wielce intymnych i ważkich sprawach człowieczych.*

Iwona Rajkowska

LITERATURA:

Śramkiewicz K., *Malarstwo. Uniwersytecka Galeria Sztuki Współczesnej*, Cieszyn 1986, poz.47, il. okładka.

Oborny A., *Nabytki artystyczne w latach 1985-1986. Dział Malarstwa i Rzeźby*, w: „RMNKi” t.16, Kraków 1992, s. 330/331.

Jeżewska E., *Nabytki działów artystycznych i regionalnych w latach 1987-1988. Dział Malarstwa i Rzeźby*, w: „RMNKi” t. 17, Kielce 1993, s. 274, 279, kat. 23.